

Am pierdut, mai cu seamă, un model complex

Dan S. STOICA

O listă cu câte aş mai fi putut prelua de la un model ca Domnul Director Corneliu Ştefanache ar excede limitele unui număr de revistă şi asta, venind doar din imaginaţia mea. O scurtă recapitulare a celor pentru care îl recunosc drept model este deja conţinut substanţial pentru o altă listă. Mi-a fost model – adesea trădat, uneori negat, sper, împărtăşit cu alţii – în arii diverse şi sub aspecte dintre cele mai neaşteptate.

Ca director, îl evoc şi acum, în cursurile de comunicare internă, la capitolul despre comunicarea implicită. Avea talentul de a-ţi încălzi sufletul cu o frază „strecurată” în vreun interviu, în care se citea mîndria de avea aşa colaboratori destoinici (vorbea despre noi, subalternii săi, numindu-ne „colaboratori”) şi zăduful dat de întîlnirea cu beneficiari suspuşi care nu preţuiau biblioteca şi mai ales pe oamenii ei. Nu se lansa în laude către noi, dar le spunea altora cît de mult ne aprecia şi nu o făcea la modul explicit, ci în termeni oblici care ne arătau, totuşi, clar că ne recunoaşte a fi la nivelul personalului din orice mare bibliotecă a lumii. Era umblat prin Europa şi făcea adesea comparaţii între biblioteca noastră şi mari biblioteci ale Occidentului, între bibliotecarii din ţări cu veche tradiţie culturală şi „colaboratorii” săi. Nu ieşeam rău niciodată, ba chiar remarcă puncte în care eram de preferat...

Ca director de revistă, a fost şi sprijin, şi apăsare. Sprijin în toate, de la managementul echipei şi mai ales al relaţiilor revistei cu lumea, pînă la sfaturi privind adaptarea politicii editoriale la transformările lumii în care trăim sau privind modul de menţinere a calităţii unui produs de presă conceput ca punct de convergenţă a traiectoriilor posibile în raportarea la carte. Apăsare, pentru că nu era simplu să nu poţi fi ca el – redactorul încercat al unor publicaţii de cultură de calitate incontestabilă – şi să şi trebuiască să faci cumva să nu-l pierzi din poziţia de director al revistei noastre.

Crescut în spiritul creştinesc al milei, al compasiunii şi al ajutorului dat oricui ar fi fost să se afle în nevoie, Domnul Director Corneliu Ştefanache – aşa îl voi numi mereu – a

adăugat gestului de a ajuta o discreție infinită. Așa a fost posibil să nu-i vedem pe mulți dintre cei cărora le-a făcut bine la ceremonia funerară prin care l-am salutat pentru ultima oară: știau că nimeni nu aflase nici ce bine le-a făcut și nici de câte ori. Uitaseră însă că, la vremea când fuseseră salvați de Domnul Director, chiar ei povestiseră despre intervenția providențială care îi scosese din necaz. Cu aerul că nu are nici o grijă și că nici grijile altora nu au cum să-l atingă, Directorul punea, la nevoie, în mișcare lumi de neatins, pentru a rezolva probleme de sănătate, de locuință, de loc de muncă și, foarte adesea, probleme legate de copii. Glumea în legătură cu orice, dar nu lua în glumă nimic din ceea ce era viața „colaboratorilor” săi, a prietenilor – numeroși! – sau a unor simple cunoștințe care ajungeau să i se adreseze pe vreo temă importantă.

Cine l-a cunoscut pe directorul Corneliu Ștefanache știe că era un familist de cea mai pură speță. Nu făcea caz de asta, dar era brânșat sută la sută, fără repaos la ai săi: mama, fratele, apoi soția și, mai ales, fiica îl întemeiau și-i dădeau sens în toate momentele vieții. Genul ăsta de iubire pentru ai săi îl făcea capabil să distingă fără ezitare lucrurile importante de cele care erau doar urgente și-ți dădea astfel sentimentul că, în preajma lui, erai într-o lume normală, cu veritabile priorități și cu valori solide.

Ar mai fi de evocat Corneliu Ștefanache scriitorul (dar o vor face alții, mai bine decât mine), Corneliu Ștefanache managerul, Corneliu Ștefanache compagnonul de călătorie (cel alături de care nu simțeai când ai ajuns de la Timișoara la Iași...), Corneliu Ștefanache colegul de breaslă bibliotecară (capabil să scurteze întruniri inutile sau discuții care se îndepărtau de la esențial), Corneliu Ștefanache omul de lume (care făcea față celor mai simandicoase întruniri, păstrînd pentru cei apropiați – și care îi erau și pe aproape – câte un comentariu acid, strecurat pe sub țigară și mascat de un zgomot ca de tuse)...

Nu e loc aici pentru toate și nici nu cred că sînt eu persoana potrivită pentru a încerca să conțin pe de-a-ntregul în prezentare figura complexă și, în multe privințe, exemplară a Domnului Director Corneliu Ștefanache. Asta se poate face în grup, cu cafea, țigări și alune și, mai cu seamă, cu duhul lui plutind deasupra-ne... Remarca Domnul Ștefanache, cîndva, într-o ședință cu toată suflarea bibliotecii: „La noi, media de vîrstă este vîrsta medie” ; ei bine, știu destui oameni de vîrstă medie care ar putea sta laolaltă pentru a-l evoca cum se cuvine pe cel care, așa cum spuneam, a fost – pentru mulți și din diferite puncte de vedere – model, Domnul Director Corneliu Ștefanache.